

9 ud af 10 LED-pærer dumper kvalitets-tjek

FLERE typer. LED-pærer fås både med almindelig fatning og som spots, således at de kan bruges i de lamper, der er i husstanden i forvejen.

For mange LED-pærer er ikke gode nok. Vi viser vej til 12 gode.

Sådan vælger du LED-pære

Læs mere om alle slags energirigtige pærer, dioder og lysstofrør på www.goenergi.dk Kig efter både sokkel og dimensioner for at være sikker på, at LED-pæren **passer til din lampe**. Overvej, om din LED-pære skal **kunne dæmpes**. Det står på emballagen, om pæren kan det.

Tjek, om LED-pærens lys passer til lampen og **lysets funktion**. Lysets spredningsvinkel bør stå på emballagen. Tjek, om pæren **lyser kraftigt nok** til dit formål. 470 lumen svarer til en 40-watts-glødepære. 250 Cd (candela) svarer til en 20-watts/ 35° halogenspot.

Vælg en LED med **god farvegengivelse?** dvs. en Ra-værdi på mindst 80. Vælg en LED med et **varmt lys**. 2.700 K svarer til lysfarve som glødepærer, og 3.000 K svarer til halogen- glødepærens lysfarve. Koldere lys egner sig dårligt i boliger.

Kilde: Go' Energi

Efter at gammeldags glødepærer er på vej ud af butikkerne, ser lysbranchen LED-lys som den teknologi, der kan erstatte både den gamle glødetråd, de nye, energislugende halogenpærer og sparepærenes kolde lys.

LED kan give varmere, mere behageligt lys og bruger lige så lidt energi som en sparepære, og selve pæren har en levetid på 25 til 80 år.

Desværre er der for mange LED-pærer, der ikke er gode nok, oplyser projektleder Simon Chræmmer Jørgensen fra Go' Energi.

»Det er virkelig en jungle at finde rundt i. Forbrugerne risikerer at komme hjem med pærer, der har en ringere farvegengivelse end lovet, eller som virker i meget kortere tid, end en god LED-pære skal kunne«, siger han.

Med priser, der starter ved 70 kroner og let løber op over 300 kroner for en pære, er det ærgerligt for forbrugerne at komme hjem med et fejkøb.

For at gøre det lettere at købe LED-lys har organisationen sat Go' Energi-mærke på 12 pærer, der lever op til en række krav. De 12 rager op som de bedste i et marked, hvor der ifølge Go' Energis seneste optællinger er 137 LED-pærer i butikkerne.

For at få mærket skal pærerne være energiklasse A, kunne lyse i mindst 15.000 timer og have en farvegengivelse, der svarer til mindst 80 Ra – et mål for farvegengivelsen i lyset. Også farvetemperaturen, der fortæller, om lyset opfattes som varmt eller koldt, skal leve op til særlige værdier.

I første omgang har firmaerne selv skullet dokumentere over for Go' Energi, at deres pærer kan leve op til kravene. Men i det nye år vil Go' Energi gennemføre stikprøvekontroller for at sikre, at LED-pærerne reelt lyser så længe og så godt, at de lever op til Go' Energis mærke.

Tættere på dagslys

Mærkningen af LED-pærerne skal sikre, at de ikke lider samme skæbne som sparepærerne, som har fået et meget dårligt ry blandt forbrugerne.

»A-pæren havde en virkelig dårlig start, fordi der var så mange fupprodukter. Man kan som forbruger hurtigt blive fristet, hvis man kan få 10 A-pærer til 100 kroner i byggemarkedet – men så er produktet også derefter. Det gør, at mange forbrugere stadig siger: Jeg bryder mig ikke om A-pærer. Selv om A-pærerne nu er blevet helt fornuftige og har en lysfarve, som man kender fra glødepærerne. Vi håber, at LED-pæren ikke får samme dårlige start«, siger Simon Chræmmer Jørgensen.

Derfor vil Go' Energi forhindre, at det bliver for nemt at afsætte dårlige LED-produkter på et marked, der er meget svært at overskue.

»For ikke så mange år siden skulle man kun forholde sig til, hvor mange watt en pære skulle være. Nu er der et hav af muligheder og nye produkttyper, som forbrugerne skal vælge imellem«, lyder det fra projektlederen.

LED-pærer er i dag langt dyrere end A-sparepærer, blandt andet fordi LED stadig er en ny teknologi. For eksempel koster den nyeste LED-pære fra Philips omkring 500 kroner, mens en almindelig A-sparepære kan købes for under 50 kroner.

Men LED rummer andre muligheder for godt lys, blandt andet kan de nå op på en højere Ra-værdi. Det betyder, at deres lys kommer tættere på dagslys, som svarer til Ra 100 på måleskalaen. Minimum blandt de mærkede LED-pærer er på Ra 80, men der er udviklet LED-pærer med Ra på 90 eller derover. Til sammenligning når de bedste A-sparepærer kun op på 85 Ra.

»Det kan stadig økonomisk bedst betale sig at erstatte glødepærer med gode A-pærer, fordi de er så billige. Men LED-pærerne kommer til at vinde frem, der hvor forbrugerne gerne vil have et lys, som er tættere på dagslys. Og LED-pærerne har en bedre farvegengivelse, end sparepærerne nogensinde vil få«, siger Simon Chræmmer Jørgensen, der forventer, at LED-pærerne vil blive billigere med tiden, når teknologien er blevet mere udbredt.

Vælg den rette lysfarve

For at vælge den rette pære til sin lampe er det en god ide at vurdere, hvilket lys man ønsker sig.

Mens Ra viser, hvilken kvalitet lyset har, angiver Kelvin, hvilken farve lyset har. En gammeldags glødepære ligger på 2.700 Kelvin – et blødt, gyldent lys. Halogenpærer ligger fra 2.800-4.000 Kelvin. Jo højere tal, jo mere hvidt og blåligt bliver lyset, mens et lavere Kelvin-tal viser, at lyset er mere rødtligt.

Simon Chræmmer Jørgensen minder om, at når man skal vælge en LED-pære, der holder i 25 år, er det vigtigt at vælge en lysfarve, man kan lide.

»Du bør have en chance for at se, hvilken farve lyset har, før du køber pæren. Som minimum skal Kelvin-tallet stå på pakken. Kan det ikke lade sig gøre at se lyset eller tallet, så ville jeg ikke købe en LED-pære i den butik«, siger han.

I forbindelse med køkkenbordet, hvor man gerne vil se maden i de rette farver, eller ved spejlet i badeværelset, er det en god ide at vælge halogenspots med indbygget transformer. Med 99 Ra ligger den type lys meget tæt på dagslys.

Halogenspots andre steder kan man med fordel erstatte med energimærkede LED-pærer. De er ganske vist dyre, men kan lyse mellem 25.000 og 80.000 timer. Samtidig bruger de cirka en ottendedel af den energi, som mange halogenpærer bruger.

»Man regner med, at vi bruger en pære cirka 1.000 timer på et år, så har du først skiftet til en god LED-pære, går der meget lang tid, før du skal tænke på at skifte pære igen«, siger Simon Chræmmer Jørgensen.

Han forventer inden for de kommende år at se lamper, hvor pæren er en integreret del.